

Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNOG ODVJETNIKA
MICHALA BOBEKA
od 6. svibnja 2021.¹

Predmet C-428/19

**OL,
PM,
RO
protiv**

Rapidsped Fuvarozási és Szállítmányozási Zrt.

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Gyulai Törvényszék (Okružni sud u Gyuli, Mađarska)
(ranije Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Upravni i radni sud u Gyuli, Mađarska)))

„Zahtjev za prethodnu odluku – Direktiva 96/71/EZ – Sloboda pružanja usluga – Upućivanje radnika u okviru pružanja usluga – Vozači koji rade u međunarodnom prijevozu – Poštovanje pravila o minimalnoj plaći propisanih u državi članici u koju je radnik upućen – Dnevnica – Uredba (EZ) br. 561/2006 – Dodatak za uštedu goriva”

I. Uvod

1. Tužitelji iz glavnog postupka su vozači vozila za međunarodni prijevoz. Redovito ih se iz Mađarske upućuje na rad u Francuskoj. Oni su protiv svojeg mađarskog poslodavca podnijeli tužbu pred Gyulai Törvényszékom (Okružni sud u Gyuli, Mađarska), navodeći da je njihova stvarna plaća tijekom rada u Francuskoj znatno niža od primjenjive francuske minimalne plaće, što povređuje uvjete zaposlenja zajamčene člankom 3. stavkom 1. Direktive 96/71/EZ² (u daljnjem tekstu: Direktiva o upućivanju radnika).

2. U tom kontekstu sud koji je uputio zahtjev traži smjernice među ostalim u pogledu toga, kao prvo, je li Direktiva o upućivanju radnika primjenjiva na tužitelje; kao drugo, treba li dnevnicke koje tužitelji primaju smatrati dijelom njihove minimalne plaće; i, kao treće, je li dodatak za uštedu goriva koji se tužiteljima povremeno isplaćuje takve vrste da ugrožava sigurnost cestovnog prometa, protivno Uredbi (EZ) br. 561/2006³.

¹ Izvorni jezik: engleski

² Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (SL 1997., L 18, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 5., str. 127.)

³ Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 (SL 2006., L 102, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 6., str. 167. i ispravak SL 2016., L 195, str. 83.)

II. Pravni okvir

1. Direktiva 96/71

3. Prema članku 1. stavku 1. Direktive o upućivanju radnika, „[o]va se Direktiva primjenjuje na poduzeća s poslovnim nastanom u državi članici koja, u okviru transnacionalnog pružanja usluga, upućuju radnike [...] na državno područje države članice”.

4. „Upućeni radnik” je u članku 2. Direktive o upućivanju radnika definiran kao „radnik koji u ograničenom vremenskom razdoblju obavlja svoj posao na državnom području države članice koja nije država u kojoj uobičajeno radi”.

5. Članak 3. Direktive o upućivanju radnika odnosi se na „uvjete zaposlenja”. U njegovu je relevantnom dijelu propisano sljedeće:

„1. Države članice osiguravaju da, neovisno o pravu koje se primjenjuje na radni odnos, poduzeća iz članka 1. stavka 1. radnicima upućenim na njihovo državno područje jamče uvjete zaposlenja u odnosu na sljedeća pitanja, koja su u državi članici u kojoj se obavlja posao određena:

– zakonom ili drugim propisom, i/ili

[...]

(c) minimalne plaće, uključujući one uvećane za prekovremeni rad; ova se točka ne primjenjuje na dopunske strukovne mirovinske sustave;

[...]

Za potrebe ove Direktive, pojam minimalnih plaća iz stavka 1. točke (c) određen je nacionalnim pravom i/ili praksom države članice na čije je državno područje radnik upućen.

[...]

7. Stavci od 1. do 6. ne sprečavaju primjenu uvjeta zapošljavanja koji su povoljniji za radnike.

Doplaci karakteristični za upućivanje smatraju se dijelom minimalne plaće, ako se ne plaćaju kao nadoknada za stvarno nastale troškove zbog upućivanja, kao što su troškovi putovanja, hrane i smještaja.”

2. Uredba br. 561/2006

6. Poglavlje III. Uredbe br. 561/2006, naslovljeno „Odgovornost prijevoznika”, sadržava samo članak 10. U skladu s člankom 10. stavkom 1., „[p]rijevoznik ne obavlja nikakvu isplatu vozačima koje zapošljava ili koji su mu stavljeni na raspolaganje, čak i ako se radi o povišici ili dodatku na plaću, za prijedeni put i/ili količinu prevezenog tereta ako je to plaćanje takve vrste da ugrožava sigurnost cestovnog prometa i/ili potiče na kršenje ove Uredbe”.

III. Činjenično stanje, nacionalni postupak i prethodna pitanja

7. Tužitelji iz glavnog postupka su 2015. i 2016. sklopili ugovore o radu s Rapidspedom (u daljnjem tekstu: tuženik), pravnom osobom sa sjedištem u Mađarskoj, za radno mjesto vozača u međunarodnom prijevozu.

8. Tuženik se na temelju tih ugovora obvezao da će svojim zaposlenicima, osim isplaćivanja osnovne plaće, plaćati dnevnicе čija se visina povećava s trajanjem upućivanja. Sud koji je uputio zahtjev ističe da je u tuženikovoј informativnoj brošuri navedeno da su dnevnicе namijenjene pokrivanju „troškova nastalih u inozemstvu”. Tuženik usto, u skladu s uvjetima ugovora o radu, ali prema vlastitoј ocjeni, svojim vozačima isplaćuje dodatak za uštedu goriva u slučajevima kada je potrošnja goriva niža od „uobičajene”.

9. Tuženici radi obavljanja svojeg posla moraju minibusom putovati u Francusku te potom, prilikom njegova obavljanja, više puta prelaziti granice. Na početku svakog upućivanja u inozemstvo tuženik svojim vozačima predaje, zajedno s *attestation de détachement* (potvrda o upućivanju) koju izdaje ministère du Travail, de l'Emploi et de l'Insertion (francuski ministar rada), izjavu ovjerenu kod mađarskog javnog bilježnika u kojoj se navodi da plaća radnikâ iznosi 10,40 eura po satu. Ta je plaća viša od francuske minimalne plaće po satu u tom sektoru, koja iznosi 9,76 eura.

10. Tužitelji iz glavnog postupka podnijeli su tužbu protiv tuženika pred Gyulai Törvényszékom (Okružni sud u Gyuli, Mađarska), navodeći da njihova plaća za rad u Francuskoј nije jednaka francuskoј minimalnoј plaći. Tužitelji na temelju svojih ugovora o radu primaju bruto mjesečnu plaću od 544 eura, što približno iznosi 3,24 eura po satu. To znači da između francuske minimalne plaće i plaće po satu koju ti radnici primaju postoji razlika od 6,52 eura po satu.

11. Tuženik pak navodi da razliku od 6,52 eura po satu između francuske minimalne plaće i plaće po satu koju tužitelji primaju zapravo pokrivaju dnevnicе i dodatak za uštedu goriva koji se isplaćuju tužiteljima. Te dvije naknade dio su plaće tužiteljâ te oni stoga imaju primanja ekvivalentna francuskoј minimalnoј plaći.

12. S obzirom na navedeno, Gyulai Törvényszék (Okružni sud u Gyuli) odlučio je prekinuti postupak i Sudu uputiti sljedeća prethodna pitanja:

- „1. Treba li odredbe iz članka 1. stavka 1. Direktive [o upućivanju radnika], u vezi s njezinim člancima 3. i 5. te člancima 285. i 299. [mađarskog] Zakonika o radu, tumačiti na način da se mađarski radnici mogu pozvati na povredu obveze iz navedene direktive i francuskog zakonodavstva u području minimalne plaće protiv mađarskih poslodavaca u postupku pokrenutom pred mađarskim sudovima?
2. Treba li dnevnicе za pokrivanje troškova nastalih tijekom upućivanja radnika u inozemstvo smatrati dijelom plaće?
3. Protivi li se članku 10. Uredbe br. 561/2006 [...] praksa prema kojoj, u slučaju uštede određene razmjerno prijedenoј putu i potrošnji goriva, poslodavac, na temelju formule, plaća vozaču vozila za prijevoz dodatak koji nije dio plaće utvrđene njegovim ugovorom o radu i u vezi s kojim se ne plaćaju porezi niti doprinosi za socijalno osiguranje?

Međutim, [dodatak za] ušted[u] goriva potiče vozače vozila za prijevoz da voze na način koji bi mogao ugroziti sigurnost prometa (npr. korištenjem, pri spuštanju, sustava slobodnog hoda tijekom što duljeg razdoblja)?

4. Treba li Direktivu [o upućivanju radnika] primijeniti na međunarodni prijevoz robe, osobito s obzirom na to da je Europska komisija pokrenula postupak zbog povrede protiv Njemačke i Francuske jer su primijenile zakonodavstvo o minimalnoј plaći u sektoru cestovnog prijevoza?
5. Ako nije prenesena u nacionalno pravo, može li direktiva sama po sebi stvarati obveze za pojedinca i, stoga, sama po sebi biti temelj nekog zahtjeva protiv pojedinca u sporu pred nacionalnim sudom?”

13. Pisana očitovanja podnijeli su tužitelji, tuženik, francuska, mađarska, nizozemska i poljska vlada kao i Europska komisija. Tužitelji, tuženik i mađarska vlada usto su dostavili odgovore na pisano pitanje Suda.

IV. Analiza

14. Ovo je mišljenje strukturirano na sljedeći način. Prvo ću se baviti četvrtim pitanjem, koje se odnosi na primjenjivost Direktive o upućivanju radnika (A). Nakon toga ću slijediti redoslijed kojim je sud postavio prethodna pitanja (B do E).

A. Četvrto pitanje

15. Sud koji je uputio zahtjev svojim četvrtim pitanjem u biti pita je li Direktiva o upućivanju radnika primjenjiva na međunarodno pružanje usluga u sektoru cestovnog prijevoza. Osobito, je li ta direktiva primjenjiva na upućivanje vozača u tom sektoru?

16. Na to konkretno pitanje odgovoreno je u nedavnoj presudi Suda u predmetu *Federatie Nederlandse Vakbeweging*⁴, koji je proizašao iz Nizozemske te se odnosio na vozače u međunarodnom cestovnom prijevozu. Sud je utvrdio da je Direktiva o upućivanju radnika *primjenjiva* na transnacionalno pružanje usluga prijevoza⁵. Prema zaključku Suda, iz teksta članka 1. stavaka 1. i 3. Direktive o upućivanju radnika, u vezi s uvodnom izjavom 4. te direktive, proizlazi da se ta direktiva primjenjuje na poduzeća s poslovnim nastanom u državi članici koja, u okviru transnacionalnog pružanja usluga, upućuju radnike na državno područje druge države članice.

17. Članak 1. stavak 2. Direktive o upućivanju radnika iz tog područja primjene isključuje samo usluge koje uključuju posadu brodova trgovačke mornarice. Za druge sektore nije predviđena nikakva iznimka. Ta se direktiva stoga u načelu primjenjuje na svako transnacionalno pružanje usluga koje uključuje upućivanje radnika, neovisno o gospodarskom sektoru s kojim je takva usluga povezana. To uključuje transnacionalno pružanje usluga u sektoru cestovnog prijevoza⁶.

18. S obzirom na taj odgovor, nije potrebno detaljno se baviti navodima kojima stranke osporavaju primjenjivost Direktive o upućivanju radnika u ovom predmetu. Međutim, radi cjelovitosti možda je korisno razmotriti tri specifična argumenta koja su iznesena u ovom postupku.

19. Kao prvo, mađarska i poljska vlada propitkuju odabir članka 57. stavka 2. i članka 66. UEZ-a (sada članak 53. stavak 1. i članak 62. UFEU-a) kao odgovarajuće pravne osnove za Direktivu o upućivanju radnika. Te odredbe, koje se odnose na slobodno kretanje usluga, nije moguće tumačiti na način da pokrivaju i transnacionalno pružanje usluga u sektoru cestovnog prijevoza.

⁴ Presuda od 1. prosinca 2020., *Federatie Nederlandse Vakbeweging* (C-815/18, EU:C:2020:976)

⁵ *Ibidem*, t. 41.

⁶ *Ibidem*, t. 31. do 33.

20. Sud je u presudi Federatie Nederlandse Vakbeweging odbacio mogućnost bilo kakvog propitkivanja odabira pravne osnove za Direktivu o upućivanju radnika. Sud je utvrdio da glavni cilj te direktive nije *konkretno* uređivanje usluga prijevoza (u kojem slučaju bi bilo potrebno upućivanje na članak 58. UFEU-a⁷).⁸ Umjesto toga, primarni cilj te direktive jest reagirati na *opće* socijalne i ekonomske posljedice upućivanja radnika u okviru pružanja (svih i bilo kojih vrsta) usluga⁹. Stoga nije bilo potrebno uputiti na dodatnu pravnu osnovu za prijevoz kako bi se dalo do znanja da sektor djelatnosti cestovnog prijevoza spada u područje primjene te direktive¹⁰.

21. Protivno stajalištu mađarske i poljske vlade, taj zaključak ne mijenja činjenica da se u posljednjoj direktivi o izmjeni zahtjeva u pogledu provedbe i uspostavi pravila o upućivanju vozača (Direktivi (EU) 2020/1057)¹¹ kao njezina pravna osnova ističe članak 91. stavak 1. UFEU-a, to jest odredba koja se odnosi na prijevoz. Direktivom (EU) 2020/1057 nastoje se uskladiti *posebna* pravila za upućivanje vozača *u sektoru cestovnog prijevoza*. Njezino područje primjene je stoga mnogo konkretnije od područja primjene Direktive o upućivanju radnika. Shodno tomu, s obzirom na to da potonja direktiva nije namijenjena utvrđivanju „zajedničkih pravila”; uvjeta za poslovanje „nerezidentnih prijevoznika”; „mjera za poboljšanje sigurnosti prometa”; ili drugih „odgovarajućih odredbi” *u području prometa*, nije bilo potrebno uputiti na članak 91. stavak 1. točku (a), (b), (c) ili (d) UFEU-a¹².

22. Kao drugo, tuženik te mađarska i poljska vlada navode da tužitelji nisu dovoljno povezani s francuskim državnim područjem. Prema mišljenju tih vlada, tužitelji nisu obuhvaćeni definicijom „upućenog radnika” iz članka 2. stavka 1. Direktive o upućivanju radnika.

23. Ne slažem se s time.

24. Jasno je da, u skladu s člankom 2. stavkom 1. Direktive o upućivanju radnika, „upućeni radnik” znači radnik koji u ograničenom vremenskom razdoblju obavlja svoj posao na državnom području države članice koja nije država u kojoj uobičajeno radi. Međutim, s obzirom na to da se radnika, s gledišta Direktive o upućivanju radnika, ne može smatrati upućenim na državno područje države članice ako obavljanje njegova rada nije dovoljno povezano s tim područjem, ta direktiva pretpostavlja potrebu za provedbom opće ocjene svih elemenata koji obilježavaju djelatnost dotičnog radnika¹³.

25. U konkretnom slučaju vozača koji rade u međunarodnom cestovnom prijevozu osobito je relevantan *stupanj intenziteta veze* između djelatnosti koje obavlja takav radnik, u okviru pružanja usluge prijevoza, i državnog područja svake dotične države članice. Isto vrijedi i za udio tih djelatnosti u cjelokupnom pružanju usluga o kojem je riječ¹⁴.

⁷ U skladu s člankom 58. UFEU-a, sloboda pružanja usluga u području prometa uređena je odredbama glave UFEU-a koja se odnosi na promet, to jest člancima 90. do 100. UFEU-a.

⁸ Presuda od 1. prosinca 2020., Federatie Nederlandse Vakbeweging (C-815/18, EU:C:2020:976, t. 37.). Vidjeti također moje mišljenje u predmetu Federatie Nederlandse Vakbeweging (C-815/18, EU:C:2020:319, t. 52.) i u tom smislu presude od 8. prosinca 2020., Mađarska/Parlament i Vijeće (C-620/18, EU:C:2020:1001, t. 159. i 160.) i od 8. prosinca 2020., Poljska/Parlament i Vijeće (C-626/18, EU:C:2020:1000, t. 144. i 145.).

⁹ Vidjeti moje mišljenje u predmetu Federatie Nederlandse Vakbeweging (C-815/18, EU:C:2020:319, t. 51.).

¹⁰ Presuda od 1. prosinca 2020., Federatie Nederlandse Vakbeweging (C-815/18, EU:C:2020:976, t. 40.)

¹¹ Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o utvrđivanju posebnih pravila u pogledu Direktive 96/71/EZ i Direktive 2014/67/EU za upućivanje vozača u sektoru cestovnog prometa te izmjeni Direktive 2006/22/EZ u vezi sa zahtjevima za provedbu i Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL 2020., L 249, str. 49.)

¹² Vidjeti u tom smislu presudu od 1. prosinca 2020., Federatie Nederlandse Vakbeweging (C-815/18, EU:C:2020:976, t. 39.).

¹³ *Ibidem*, t. 45. i navedena sudska praksa

¹⁴ *Ibidem*, t. 47. i 48. Vidjeti također moje mišljenje u predmetu Federatie Nederlandse Vakbeweging (C-815/18, EU:C:2020:319, t. 97. i 102. do 104. i navedenu sudska praksu).

26. Iako je to u konačnici na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi, u ovom predmetu sve stranke prihvaćaju to da tužitelji minibusom putuju na zadano odredište u Francuskoj. Čini se da iz te „baze” obavljaju usluge cestovnog prijevoza unutar Francuske. U određenim okolnostima to može uključivati i prekogranične djelatnosti prijevoza. Međutim, čini se da radnici tijekom cijelog razdoblja svojeg upućivanja sav posao načelno obavljaju iz iste „baze” dok se ne vrate u Mađarsku. To upućuje na visok stupanj intenziteta veze između pružanja usluga prijevoza o kojem je riječ i francuskog državnog područja.

27. Ta su obilježja bitno drukčija kada je u pitanju radnik koji na državnom području države članice *domaćina* obavlja samo ograničene usluge, kao što je to bio slučaj u predmetu *Dobersberger*¹⁵. Austrijske savezne željeznice u tom su predmetu jednom društvu, putem niza podugovora, povjerile pružanje usluga *cateringa* u svojim vlakovima¹⁶. Veza između radnika u tim vlakovima i državnog područja kojim su prolazili bila je poprilično prolazna i privremena¹⁷. Te se radnike stoga nije smatralo „upućenim radnicima” u smislu članka 2. stavka 1. Direktive o upućivanju radnika.

28. Shodno tomu, čini mi se da konkretne okolnosti u kojima se tužitelji nalaze treba razlikovati od okolnosti u predmetu *Dobersberger*, pa čak i od okolnosti radnika u sektoru prijevoza koji samo prolaze kroz državno područje države članice koja nije njihova matična država članica ili država članica domaćin ili u njemu iskrcavaju teret. Razlog za to jest činjenica da je u tim primjerima vidljivo izostajalo bilo što nalik fiksnoj „bazi” iz koje bi se posao obavljao.

29. Kao treće, mađarska vlada ističe da u ugovorima o radu tužiteljâ postoje posebno formulirane klauzule kojima se rad u inozemstvu nastoji učiniti pravilom, a ne iznimkom. Te klauzule osiguravaju da se za upućenog radnika ne može smatrati da posao obavlja u državi članici „koja nije država u kojoj uobičajeno radi”, u smislu članka 2. stavka 1. Direktive o upućivanju radnika, jer taj radnik „uobičajeno” radi u inozemstvu. Stoga uopće ne dolazi do „upućivanja” u smislu te odredbe.

30. Taj je argument neosnovan. On izvrće smisao Direktive o upućivanju radnika te ju pokušava zamijeniti ispraznom tautologijom: radnikovo uobičajeno mjesto rada je tamo gdje radi. Ako tamo radi u danom trenutku, ne može ga se smatrati upućenim jer doista tamo radi. Prema tom shvaćanju, mađarski radnik po definiciji nikada ne bi mogao biti upućen. Jednostavno bi se smatralo da neprestano mijenja svoje „uobičajeno” mjesto zaposlenja prema željama svojeg poslodavca u Mađarskoj. Njegovo uobičajeno mjesto zaposlenja u tom bi slučaju bilo, primjerice, francusko državno područje tijekom tri tjedna u siječnju, njemačko državno područje tijekom četiri tjedna u veljači i ožujku i španjolsko državno područje tijekom dva tjedna u travnju, pri čemu nikad ne bi uživao pogodnosti bitnih pravila o minimalnoj zaštiti predviđenih Direktivom o upućivanju radnika.

31. Direktiva o upućivanju radnika je akt kojim se, među ostalim, nastoji zaštititi svaki „upućeni” radnik¹⁸. U njoj se postojanje upućivanja ocjenjuje *iz perspektive radnika* i „uobičajenog” mjesta njegova zaposlenja tijekom njegova radnog vijeka, uzimanjem u obzir „(gospodarskog) središta [njegovih] životnih interesa”¹⁹. Ta ocjena zahtijeva visok stupanj predvidljivosti jer „uobičajeno” mjesto radnikova zaposlenja načelno je ono mjesto u koje se on obično vraća nakon svojeg upućivanja. Shodno tomu, pogrešno je izolirano provoditi tu ocjenu, uzimanjem u obzir samo razdoblja tijekom kojeg je radnik upućen, kako bi se praktički osiguralo da se Direktiva o upućivanju radnika ne primjenjuje na dani radni odnos.

15 Presuda od 19. prosinca 2019., *Dobersberger* (C-16/18, EU:C:2019:1110)

16 *Ibidem*, t. 9. i 10.

17 *Ibidem*, t. 31.

18 Vidjeti uvodne izjave 5., 6., 13. i 14. Direktive o upućivanju radnika. Vidjeti u tom smislu također presudu od 18. prosinca 2007., *Laval un Partneri* (C-341/05, EU:C:2007:809, t. 77.).

19 Taj je izraz nezavisni odvjetnik M. Szpunar upotrijebio u svojem mišljenju u predmetu *Dobersberger* (C-16/18, EU:C:2019:638, t. 60.) prilikom opovrgavanja sličnog argumenta mađarske vlade.

32. Upravo za potrebe te „promjenjive” prirode zaposlenja unutar Europske unije člankom 3. stavkom 1. Direktive o upućivanju radnika nastojalo se uskladiti *prisilne propise o minimalnoj zaštiti* i time odrediti osnovne standarde u pogledu uvjeta zaposlenja koje poslodavci koji upućuju svoje radnike moraju poštovati u državi članici domaćinu²⁰. Od tih se pravila, tumačenima u vezi s uvodnom izjavom 17. te direktive, može odstupiti samo ako se radniku omogućuju povoljniji uvjeti zaposlenja.

33. Stoga smatram jasnim da (nikakve) suprotstavljene ugovorne odredbe ne mogu dovesti u pitanje primjenjivost Direktive o upućivanju radnika na radnike koji su *objektivno upućeni* i time potkopati „osnovne standarde” u pogledu prisilnih pravila koje članak 3. stavak 1. te direktive predviđa za takve radne odnose.

34. S obzirom na navedeno, predlažem da Sud na četvrto pitanje odgovori na sljedeći način:

Direktivu 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga treba tumačiti na način da se primjenjuje na transnacionalno pružanje usluga u sektoru cestovnog prijevoza.

B. Prvo pitanje

35. Sud koji je uputio zahtjev svojim prvim pitanjem pita mogu li se mađarski radnici pozvati na povredu obveze iz Direktive o upućivanju radnika i francuskog zakonodavstva u području minimalne plaće protiv mađarskih poslodavaca u postupku pokrenutom pred mađarskim sudovima.

36. Sve stranke koje su se očitovale o tom pitanju smatraju da se njime traži pojašnjenje u pogledu toga koji akt(i) prava Unije sudu koji je uputio zahtjev daje(-u) *nadležnost*. Smatram da to nije jedini način na koji se to pitanje može tumačiti. Umjesto toga, ako se vodimo njegovim tekstom, moguće je smatrati da se njime pita može li sud koji je uputio zahtjev u postupku koji se pred njime vodi primijeniti francusko zakonodavstvo (ili njegov dio) te na temelju njega potencijalno utvrditi povredu zakonodavstva (i kojeg zakonodavstva). Stoga, prema tom drugom mogućem shvaćanju, središnje pitanje ne odnosi se na nadležnost, nego na *mjerodavno pravo*.

37. U svakom slučaju, odgovor na oba shvaćanja prvog pitanja poprilično je jasan. Direktiva o upućivanju radnika uopće ne ograničava nadležnost mađarskog suda da odlučuje u predmetu poput ovog.

38. Kao prvo, što se tiče *nadležnosti* suda koji je uputio zahtjev da odlučuje u sporu u glavnom postupku, čini se nespornim da se ovaj predmet odnosi na tužbu koju su podnijeli mađarski radnici protiv svojeg mađarskog poslodavca mađarskom sudu u vezi s ugovorima sklopljenima na temelju mađarskog radnog prava. S obzirom na te poprilično jasne „okidače” nadležnosti, sasvim je logično da opću nadležnost imaju nadležni sudovi mjesta poslodavčeva poslovnog nastana u Mađarskoj.

²⁰ Uvodna izjava 13. Direktive o upućivanju radnika. Vidjeti također presudu od 18. prosinca 2007., Laval un Parteneri (C-341/05, EU:C:2007:809, t. 81.).

39. Pretpostavljam da to već jest slučaj prema mađarskim nacionalnim pravilima. Moguća primjenjivost Unijinih akata iz područja privatnog prava, kao što je, primjerice, Uredba (EU) br. 1215/2012²¹, dovela bi do istih rezultata. Mađarski sudovi imali bi opću nadležnost na temelju članka 4. stavka 1. te uredbe (tuženik je, prema svemu sudeći, mađarska pravna osoba te se stoga može pretpostaviti da ima domicil u toj državi članici) ili bi eventualno, ako bi uvjeti iz članka 5. stavka 1. te uredbe bili ispunjeni²², bili nadležni po posebnoj osnovi koja se primjenjuje u odnosu na ugovore o radu, osobito na temelju članka 21. stavka 1. točke (a) Uredbe br. 1215/2012.

40. Mijenjaju li članci 3. i 5. Direktive o upućivanju radnika išta u tom pogledu, kako tuženik navodi?

41. Ne vidim na koji bi način to mogli činiti. Te se odredbe odnose na praćenje primjene i javno osiguravanje primjene²³ određenih minimalnih i prisilnih uvjeta zaposlenja. One ne mijenjaju (nacionalna) pravila o nadležnosti. U biti, članak 6. Direktive o upućivanju radnika jedina je odredba koja se bavi nadležnošću. Međutim, ta odredba samo *dodaje* još jednu osnovu nadležnosti sudova države članice domaćina. Ona stoga, logično, ne mijenja (opća) pravila o nadležnosti, koja mađarskim sudovima omogućuju da na temelju redovnih nacionalnih pravila o nadležnosti odlučuju u predmetima koji uključuju njihove državljane.

42. Kao drugo, što se tiče načina određivanja *mjerodavnog prava* u sporu kao što je spor koji se vodi pred sudom koji je uputio zahtjev, u kojem element prisilnih minimalnih uvjeta radnog odnosa proizlazi iz francuskog prava, odgovor je također jasan. Članak 3. stavak 1. Direktive o upućivanju radnika određuje „prisilnu” srž uvjeta zaposlenja od kojih države članice i poslodavci upućenih radnika ne mogu odstupiti, *neovisno o pravu koje se primjenjuje na radni odnos*²⁴. U bitnome, ti uvjeti utvrđuju minimum zaštite za upućene radnike koji se ne smije narušiti. „Minimalne plaće” dio su tog minimuma zaštite tijekom razdoblja upućivanja²⁵, a uvjetovane su nacionalnim propisom države članice domaćina koji određuje te „minimalne plaće”²⁶.

43. U ovom predmetu to nužno znači da sud koji je uputio zahtjev na ugovore o radu tužiteljâ primjenjuje francusko zakonodavstvo o minimalnoj plaći kako bi utvrdio osiguravaju li ti ugovori „minimalne plaće” u smislu članka 3. stavka 1. Direktive o upućivanju radnika. Na taj način, relevantni elementi francuskog prava na koje članak 3. stavak 1. te direktive upućuje prisilna su pravila koja će nadjačati sve (ili suprotstavljene) ugovorne odredbe. Elementi francuskog prava postat će mjerodavna pravila u predmetu na čiji se meritum inače primjenjuje mađarsko pravo.

44. U praktičnom se smislu može dodati da sud koji je uputio zahtjev, kako francuska vlada pravilno ističe, potrebne informacije o francuskom zakonodavstvu o minimalnoj plaći po potrebi može pribaviti putem međunarodnih instrumenata suradnje između sudova, kao što su Europska pravosudna mreža u građanskim i trgovačkim stvarima ili Europska konvencija o obavijestima o stranom pravu.

21 Uredba Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289.)

22 A ne čini se da jesu jer i poslodavac i zaposlenik prema svemu sudeći imaju domicil u Mađarskoj

23 Vidjeti u tom smislu presudu od 12. listopada 2004., Wolff & Müller (C-60/03, EU:C:2004:610, t. 28. i 29.).

24 Vidjeti u tom smislu presudu od 18. prosinca 2007., Laval un Partneri (C-341/05, EU:C:2007:809, t. 75.). Vidjeti također presude od 8. prosinca 2020., Mađarska/Parlament i Vijeće (C-620/18, EU:C:2020:1001, t. 60.) i od 8. prosinca 2020., Poljska/Parlament i Vijeće (C-626/18, EU:C:2020:1000, t. 65.).

25 Vidjeti članak 3. stavak 1. prvi podstavak točku (c) Direktive o upućivanju radnika.

26 Vidjeti članak 3. stavak 1. drugi podstavak Direktive o upućivanju radnika.

45. Ukratko, članak 3. stavak 1. Direktive o upućivanju radnika po samom je svojem smislu veoma blizak *lex specialis* u pogledu mjerodavnog prava²⁷. On će nužno dovesti do situacija u kojima će se elementi materijalnog prava države članice domaćina primjenjivati u sporu u matičnoj državi članici ili obratno. U potonjem scenariju, ako bi zaposlenici u državi članici u koju su upućeni nastojali ostvariti pravnu zaštitu prava koja izvede iz prava Unije, sudovi te države članice vjerojatno bi morali primijeniti elemente materijalnog prava matične države članice jer bi to pravo bilo načelno primjenjivo na ugovor o radu.

46. Zaključno, predlažem da Sud odgovori na sljedeći način:

Članak 3. stavak 1. Direktive 96/71 treba tumačiti na način da je u postupku pokrenutom u matičnoj državi članici moguće pozvati se na povredu zakonodavstva države članice domaćina u području „minimalne plaće”, pod pretpostavkom da su sudovi matične države članice nadležni odlučivati u predmetu, primjerice na temelju činjenice da poslodavac ima domicil u toj državi.

C. Drugo pitanje

47. Sud koji je uputio zahtjev svojim drugim pitanjem u biti pita treba li dnevnice namijenjene pokrivanju troškova nastalih tijekom upućivanja radnika u inozemstvo smatrati dijelom plaće radnika.

48. To se pitanje postavlja zbog neslaganja između stranaka glavnog postupka u pogledu toga čine li dnevnice dio „minimalne plaće” tužiteljâ u smislu članka 3. stavka 1. Direktive o upućivanju radnika. U skladu s člankom 3. stavkom 7. te direktive, to je moguće samo ako je doplatak koji se plaća u okviru dnevnica „karakteristič[an] za upućivanje”. U takvim okolnostima Direktiva o upućivanju radnika zahtijeva da se odnosni doplatak smatra dijelom plaće radnika. Međutim, ta polazna pretpostavka ne vrijedi ako se odnosni doplatak „plaća [...] kao nadoknada za stvarno nastale troškove zbog upućivanja, kao što su troškovi putovanja, hrane i smještaja”. Sud koji je uputio zahtjev traži tumačenje tih zahtjeva u odnosu na dnevnice o kojima je riječ u ovom predmetu.

49. Treba podsjetiti na to da članak 3. stavak 7. Direktive o upućivanju radnika predviđa ono što je Sud opisao kao „odnos ‚pravila i iznimke’” za potrebe kvalifikacije doplataka i dodataka²⁸. Taj se odnos sastoji od dvaju dijelova. *Prvi dio* sadržava *opće pravilo*: „[d]oplaci karakteristični za upućivanje smatraju se dijelom minimalne plaće”. To pravilo podliježe *drugom dijelu*, u kojem je predviđena prevladavajuća *iznimka*: doplatak je dio minimalne plaće „ako se ne plaća [...] kao nadoknada za stvarno nastale troškove zbog upućivanja, kao što su troškovi putovanja, hrane i smještaja”²⁹.

50. Drugim riječima, odgovor na pitanje je li doplatak „karakteristič[an] za upućivanje” u smislu drugog podstavka u članku 3. stavku 7. Direktive o upućivanju radnika nije nužno presudan element koji odmah treba utvrditi. Razlog za to jest činjenica da će to utvrđenje u praksi biti relevantno samo ako iznimka iz drugog dijela tog podstavka nije primjenjiva. Naime, zbog takve je konstrukcije *iznimka* ta o kojoj ovisi je li odnosni doplatak uopće obuhvaćen područjem primjene te odredbe.

51. Na temelju ograničenih informacija u spisu predmeta slažem se s tuženikovim stajalištem da se u ovom predmetu ne čini da se dnevnice „plaćaju kao *nadoknada* za stvarno nastale troškove zbog upućivanja”³⁰.

²⁷ Što, logično, izaziva usporedbe i moguća proturječja s ostalim propisima o određivanju mjerodavnog prava – dodatno vidjeti moje mišljenje u predmetu *Federatie Nederlandse Vakbeweging* (C-815/18, EU:C:2020:319, t. 90. do 96.).

²⁸ Presuda od 14. travnja 2005., Komisija/Njemačka (C-341/02, EU:C:2005:220, t. 30.). Moje isticanje

²⁹ Moje isticanje

³⁰ Moje isticanje

52. Čini se nespornim to da se dnevnice, koje iznose od 34 do 44 eura ovisno o trajanju upućivanja, plaćaju u *paušalnom iznosu* i *bez potrebe za dokazom o troškovima*. Prema svemu sudeći, razlog za to jest činjenica da se troškovi smještaja i prehrane prema mađarskom pravu priznaju bez dokaza.

53. U vidu posljedičnog nepostojanja namjenske veze između dnevnica i troškova upućivanja, teško mi je prihvatiti tvrdnju tužiteljâ da se dnevnice plaćaju za *stvarno* nastale troškove zbog upućivanja. Naime, iako je to zasigurno vjerojatno, bez dokaza o tome kako se dnevnice troše, ništa ne upućuje na to da ih tužitelji uopće troše, a čak i ako to čine, da ih troše za pokrivanje troškova nastalih *zbog* svojeg upućivanja.

54. Relevantan kriterij jest kriterij *stvarno* nastalih troškova zbog upućivanja. Naglašavam riječ „stvarno” jer je, prema mojemu mišljenju, očito da njegovo ubacivanje u članak 3. stavak 7. drugi podstavak Direktive o upućivanju radnika upućuje na potrebu za podnošenjem nekakve vrste dokaza koji „nadoknadu” povezuje s troškom „nastalim zbog upućivanja”. Vrsta dokaza koji se mora podnijeti sporedno je pitanje. Naime, Sud je utvrdio da način nadoknađivanja troškova nastalih zbog upućivanja nije relevantan za pravnu kvalifikaciju tih troškova³¹.

55. Budući da sam zaključio da iznimka od općeg pravila vjerojatno nije primjenjiva u ovom predmetu, ostaje pitanje primjenjuje li se sâmo opće pravilo, to jest: jesu li dnevnice doista „doplaci karakteristični za upućivanje” koje kao takve treba smatrati dijelom minimalne plaće.

56. Iako je u konačnici na sudu koji je uputio zahtjev da odgovori na to pitanje, čini mi se da na njega treba odgovoriti potvrdno, zbog dvaju razloga. Kao prvo, navedeno je da zaposlenici tijekom svojeg upućivanja dnevnicu primaju upravo *zato što* su upućeni. Kao drugo, s obzirom na to da im se stvarno nastali troškovi ni na koji način ne obračunavaju ili nadoknađuju, paušalni iznos (dnevnicu) doista postaje dio plaće, koji zaposlenik može koristiti po svojem nahođenju. U praktičnom ga smislu stoga *nije moguće razlikovati od* njegove redovne plaće.

57. S obzirom na navedeno, čini se da je smisao općeg pravila članka 3. stavka 7. Direktive o upućivanju radnika primjenjiv u ovom predmetu: svako plaćanje koje je primljeno *zbog* upućivanja, ali koje nije moguće izdvojiti kao nadoknadu konkretnih troškova, jednostavno je dio (minimalne) plaće.

58. Taj zaključak ne mijenja informativna brošura na koju upućuju i sud koji je uputio zahtjev i tužitelji, a u kojoj je navodno izričito objašnjeno da je svrha dnevnica pokriti „stvarno nastale troškove”. Ostavljajući za sada po strani upitnu dokaznu vrijednost dokumenta nepovezanog s ugovorima o radu tužiteljâ za potrebe tumačenja prirode i svrhe dnevnica, puka kvalifikacija troška za određenu svrhu ne mijenja izostanak bilo kakve namjenske veze između dnevnica i stvarnih troškova. U informativnoj brošuri je zapravo jasno navedeno da priroda paušalnog iznosa dnevnica izričito služi pokrivanju širokog raspona troškova u inozemstvu, od kojih će većina doista vjerojatno nastati zbog upućivanja, ali neki neće.

59. Međutim, čak i ako bismo informativnu brošuru uzeli u obzir, ni tada ne bi bilo dokaza o bilo kakvoj mogućoj vezi između nastalih troškova i plaćanja dnevnica. Stoga, puka činjenica da ugovori o radu tužiteljâ dnevnicu predviđaju ili ne predviđaju za određenu svrhu ima ograničen utjecaj na kvalifikaciju tih naknada prilikom nadoknađivanja „*stvarno* nastalih troškova zbog upućivanja” u smislu članka 3. stavka 7. Direktive o upućivanju radnika.

31 Presuda od 12. veljače 2015., Sähköalojen ammattiliitto (C-396/13, EU:C:2015:86, t. 59.)

60. Zaključno, predlažem da Sud na drugo pitanje odgovori na sljedeći način:

Dnevnice koje se plaćaju bez dokaza o troškovima – pri čemu je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri je li to slučaj u ovom predmetu – ne plaćaju se kao nadoknada stvarno nastalih troškova zbog upućivanja u smislu članka 3. stavka 7. Direktive 96/71/EZ. Ako se dnevnice o kojima je riječ u ovom postupku usto plaćaju kao doplatak karakterističan za upućivanje, treba ih smatrati dijelom minimalne plaće.

D. Treće pitanje

61. Sud koji je uputio zahtjev svojim trećim pitanjem traži smjernice u pogledu usklađenosti dodatka za uštedu goriva s člankom 10. Uredbe br. 561/2006. Ta odredba zabranjuje svako plaćanje koje potiče opasnu vožnju.

62. Tužitelji navode da se dodatak za uštedu goriva protivi članku 10. Uredbe br. 561/2006. Objašnjavanju da se taj dodatak temelji na formuli koja vozače vozila za prijevoz nagrađuje za potrošnju goriva za prijeđeni put koja je niža od one koja se smatra „uobičajenom” za taj put. Shodno tomu, kako bi ostvarili uštede goriva potrebne da bi dobili taj dodatak, vozači su ponukani voziti na način koji je opasan za cestovnu sigurnost.

63. U skladu s većinom stajališta iznesenih Sudu, a na temelju informacija dostavljenih u ovom postupku, ne slažem se s tim zaključkom.

64. Za početak treba podsjetiti na to da Uredba br. 561/2006 ima dva cilja. To su poboljšanje uvjeta rada i poboljšanje opće cestovne sigurnosti³². Nadalje, članak 1. te uredbe objašnjava da joj je *usto* cilj promicanje poboljšanih radnih praksi u djelatnosti cestovnog prometa. Shodno tomu, s obzirom na to da dodatak za uštedu goriva predviđen u ugovorima o radu tužiteljâ može ugroziti opću cestovnu sigurnost, potrebno je utvrditi protivi li se taj dodatak članku 10. Uredbe br. 561/2006.

65. Članak 10. stavak 1. Uredbe br. 561/2006 zabranjuje prijevoznicima da vozačima obavljaju bilo kakvu isplatu, čak i ako se radi o povišici ili dodatku na plaću, (i) za prijeđeni put i/ili količinu prevezenog tereta, (ii) ako je to plaćanje takve vrste da ugrožava sigurnost cestovnog prometa i/ili potiče na kršenje te uredbe.

66. Kao prvo, u spisu predmeta nema dovoljno dokaza o tome da se dodatak za uštedu goriva očito isplaćuje „za” prijeđeni put i/ili količinu prevezenog tereta. Naravno, između puta/prevezenog tereta i potrošnje goriva postoji neizravna veza. To se ne može zanijekati. Nije potrebno biti fizičar da bi se shvaćalo da su masa i energija povezani te da je za pomicanje mase za određeni put potrebna određena količina energije.

67. Međutim, potrošnja goriva ne ovisi samo o prijeđenom putu i težini prevezenog tereta. Naime, kako objašnjava francuska vlada, potrošnju goriva određuje više čimbenika. Primjerice, na nju mogu utjecati ambijent, okolišni uvjeti, pritisak u gumama, stil vožnje te čak i aspekti kao što su korištenje klimatizacijskog uređaja³³. Sud koji je uputio zahtjev ne razmatra niti jedan od tih aspekata. U biti, taj sud uopće ne objašnjava zašto smatra da se dodatak za uštedu goriva isplaćuje „za” prijeđeni put i/ili količinu prevezenog tereta. S obzirom na izostanak takvog objašnjenja, nisam uvjeren da dodatak za uštedu goriva načelno uopće spada u područje primjene članka 10. stavka 1. Uredbe br. 561/2006.

³² Vidjeti u tom smislu presude od 2. lipnja 1994., Van Swieten (C-313/92, EU:C:1994:219, t. 22.) i od 9. lipnja 2016., Eurospeed (C-287/14, EU:C:2016:420, t. 39.).

³³ Za ilustraciju vidjeti, primjerice, izvješće Zajedničkog istraživačkog centra (Europske komisije), Znanost za politiku, Zacharof, N. G. i dr., „Review of in use factors affecting the fuel consumption and CO2 emissions of passenger cars”, 2016., str. 7.

68. Kao drugo, te isključivo rasprave radi, čak i ako dodatak za uštedu goriva spada u područje primjene članka 10. Uredbe br. 561/2006, tužitelji nisu pružili niti jedan dokaz o tome da taj dodatak kao takav doista potiče vozače na opasnu vožnju. Umjesto toga, intuitivno se može pretpostaviti da takav dodatak zapravo ima suprotan učinak; opasna vožnja najčešće je posljedica brze vožnje, prenatrpanosti ili ubrzavanja na krivim mjestima, a te radnje zahtijevaju više, a ne manje goriva.

69. Sud koji je uputio zahtjev daje primjer vozača koji se niz brdo spušta što dulje koristeći sustav slobodnog hoda kako bi uštedio gorivo. Doista je moguće zamisliti da, u nekim scenarijima, kamion koji na autocesti vozi u sustavu slobodnog hoda, bilo u desnom prometnom traku, ali veoma malom brzinom, ili čak u lijevom prometnom traku dok nekoliko kilometara prestiže drugi kamion, upravo zato što pokušava uštedjeti gorivo, možda neće biti primjer opće cestovne sigurnosti³⁴. Međutim, bez ikakvih dodatnih pojedinosti ili objašnjenja, između takvog ponašanja i dodatka za uštedu goriva jednostavno nema uzročne veze.

70. To ne znači da ne mogu postojati čimbenici koji u praksi mogu inače nevin financijski poticaj pretvoriti u poticaj na opasnu vožnju. Kako Europska komisija pravilno ističe, ako se naknada koja potiče uštedu goriva temelji na standardu koji je definiran na način da dodjelu paušalne premije ne uvjetuje većom relativnom uštedom goriva (primjerice, kada je ukupna godišnja potrošnja barem 5 % niža od „standardne” potrošnje), nego apsolutnom potrošnjom za određeni put (na način da se za 100 litara uštedenog goriva isplaćuje premija od 50 eura), mogući su slučajevi u kojima će vozač biti ponukan na manje sigurnu vožnju. Slično tomu, ako je uvjet za nadoknadu „dodatnih troškova” nastalih zbog potrošnje goriva koja je viša od izračunane „standardne” razine sasvim nerazuman, vozač će imati određeni neizravan motiv uštedjeti što je moguće više goriva, neovisno cestovnim, okolišnim ili geografskim uvjetima u kojima mora voziti³⁵.

71. Jasno je to da ni sud koji je uputio zahtjev ni zainteresirane strane nisu odredile niti iznijele ništa što bi moglo potkrijepiti ta razmatranja. Stoga ne mogu zaključiti da se, *načelno*, dodatak za uštedu goriva *sam po sebi* protivi članku 10. Uredbe br. 561/2006.

72. Zaključno, predlažem da Sud na treće pitanje odgovori na sljedeći način:

Članak 10. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 treba tumačiti na način da mu se ne protivi sam po sebi dodatak za uštedu goriva koji upućenom radniku njegov poslodavac može isplatiti kada nije premašena standardna visina potrošnje goriva. Na nacionalnom je sudu da odgovori na pitanje treba li u okolnostima danog slučaja za dodatak za uštedu goriva ipak smatrati da se isplaćuje za prijeđeni put i/ili količinu prevezenog tereta te da je takve vrste da ugrožava cestovni promet i/ili potiče na kršenje Uredbe br. 561/2006.

E. Peto pitanje

73. Sud koji je uputio zahtjev svojim petim pitanjem pita može li direktiva koja nije prenesena u nacionalno pravo stvarati obveze za pojedinca i, stoga, sama po sebi biti temelj nekog zahtjeva protiv pojedinca u sporu pred nacionalnim sudom.

³⁴ Čak i ako neće izravno narušiti cestovnu sigurnost, zasigurno neće pogodovati mentalnom stanju vozača koji će praktički stvoriti sporu kolonu u lijevom prometnom traku.

³⁵ Određivanje nerazumno niske „standardne” razine potrošnje za uspon i spuštanje kamiona od 20 tona prijevojem Stelvio zasigurno ne bi pogodovalo općoj cestovnoj sigurnosti.

74. Sud koji je uputio zahtjev tim pitanjem u biti želi doznati mogu li direktive imati horizontalan učinak. Međutim, on ne objašnjava zašto se to pitanje postavlja ni na koji je način ono uopće relevantno u glavnom postupku. Iako je lako zaključiti da sud koji je uputio zahtjev misli na Direktivu o upućivanju radnika, svejedno nema nikakvog temelja na kojem bi Sud mogao utvrditi u pogledu koje odredbe sud koji je uputio zahtjev traži smjernice i, najvažnije, zašto je odgovor na to pitanje potreban za odnosni postupak.

75. U tom se pogledu mora podsjetiti na to da članak 94. Poslovnika Suda, kojim je određen sadržaj zahtjeva za prethodnu odluku, u točki (c) predviđa da ti zahtjevi moraju sadržavati, među ostalim, „prikaz razloga koji su naveli sud koji je uputio zahtjev da se zapita o tumačenju ili valjanosti određenih odredaba prava Unije, kao i pojašnjenje veze koja po mišljenju tog suda postoji između tih odredaba i nacionalnog zakonodavstva primjenjivog u glavnom postupku”.

76. Budući da sud koji je uputio zahtjev nije ispunio tu obvezu, predlažem da Sud peto pitanje proglasi nedopuštenim.

V. Zaključak

77. Predlažem da Sud na prethodna pitanja koja je uputio Gyulai Törvényszék (Okružni sud u Gyuli, Mađarska) odgovori na sljedeći način:

Četvrto pitanje

Direktivu 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga treba tumačiti na način da se primjenjuje na transnacionalno pružanje usluga u sektoru cestovnog prijevoza.

Prvo pitanje

Članak 3. stavak 1. Direktive 96/71 treba tumačiti na način da je u postupku pokrenutom u matičnoj državi članici moguće pozvati se na povredu zakonodavstva države članice domaćina u području „minimalne plaće”, pod pretpostavkom da su sudovi matične države članice nadležni odlučivati u predmetu, primjerice na temelju činjenice da poslodavac ima domicil u toj državi.

Drugo pitanje

Dnevnice koje se plaćaju bez dokaza o troškovima – pri čemu je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri je li to slučaj u ovom predmetu – ne plaćaju se kao nadoknada stvarno nastalih troškova zbog upućivanja u smislu članka 3. stavka 7. Direktive 96/71. Ako se dnevnicе o kojima je riječ u ovom postupku usto plaćaju kao doplatak karakterističan za upućivanje, treba ih smatrati dijelom minimalne plaće.

Treće pitanje

Članak 10. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85 treba tumačiti na način da mu se ne protivi sam po sebi dodatak za uštedu goriva koji upućenom radniku njegov poslodavac može isplatiti kada nije premašena standardna visina potrošnje goriva. Na nacionalnom je sudu da odgovori na pitanje treba li u okolnostima danog slučaja za dodatak za uštedu goriva ipak smatrati da se isplaćuje za prijedeni put i/ili količinu prevezenog tereta te da je takve vrste da ugrožava cestovni promet i/ili potiče na kršenje Uredbe br. 561/2006.

Peto pitanje nije dopušteno.